

TUDI TO SEM

Kdo: Urška Kompara, prof.
Delovno mesto: profesorica informatike

Pred nedavnim si bila naša dijakinja, sedaj si naša kolegica. Katere najvidnejše spremembe so se zgodile, odkar si zapustila šolske klopi. So se dijaki v teh osmih letih zelo spremenili?

Res je. Ko sem pred osmimi leti zapuščala gimnazijske klopi, si nisem niti približno predstavljala, da se bom nekega dne znašla na drugi strani katedra. Po študiju matematike in računalništva sem opravljala volontersko pripravništvo na OŠ Šturje, kjer sem se popolnoma navdušila nad učiteljskim poklicem. Nekaj časa sem sodelovala z Ljudsko univerzo Ajdovščina, kjer sem vodila tečaje računalništva za starejše, nato pa me je pot pripeljala nazaj na srednjo šolo.

Največje spremembe so se pojavile na področju uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pouku samem in pri ostalem učiteljevem delu. V mojih srednješolskih časih je bil tu in tam v učilnicah še kakšen grafoskop. S strahom smo opazovali profesorje, ko so s prstom drseli po redovalnici in izbirali, koga bi tisti dan poklicali pred tablo. Danes je beleženje ur in ocen elektronsko in v skoraj vsaki učilnici je računalnik s projektorjem. Spremenil se je način dela, ki od zaposlenih zahteva znanje računalniške pismenosti in nenehno izobraževanje.

Današnje dijake rada poimenujem kar »selfie« ali »shapchat« generacija. Sem velik navdušenec nad novimi tehnologijami in napravami, vendar se je način komuniciranja in razmišljanja med mladimi spremenil. Zato jih poskušam, tudi v okviru predme-

ta, ki ga poučujem, opozarjati na pasti sodobne tehnologije. Kljub vsem novostim pa po pogovoru z dijaki ugotoviš, da jih pestijo podobni problemi, kot so nas.

Vse stroke bliskovito napredujejo, informatika in računalništvo pa zagotovo najhitreje. Ali učni načrt informatike uspe slediti hitrim spremembam v razvoju te stroke? Kaj pa dijaki? Ali znajo posegati po pravih aplikacijah in uporabljati računalnik kot sredstvo pridobivanja znanja? Te je študij dovolj opremil tudi s pedagoškim znanjem ali bolj zaupaš svojim občutkom?

Učni načrt je bil nazadnje posodobljen leta 2008, vendar je za učitelje dovolj fleksibilen. Poudarek daje pridobivanju splošnih znanj s področja informatike. Sama se najbolj posvečam vsebinam, ki bodo dijakom koristile pri ostalih predmetih že v prvem letniku pa tudi kasneje. Želim jim ponuditi znanja, ki jih motivirajo. Če je dovolj praktičnega dela in dijaki spoznajo dovolj storitev, se tudi lažje odločijo, kdaj je smiselno tehnologijo uporabiti in kako jo uporabiti, da bodo nekaj rešili bolje ali pa hitreje.

Niso vsi dijaki večji pridobivanja informacij v taki meri, kot menijo sami. Uporaba računalnika ni samo brskanje po spletu in igranje računalniških igrar, ampak tudi logično sklepanje, algoritmično razmišljanje in spretnost reševanja problemov. Vsak izmed njih ima tudi drugačne interese; nekatere zanima fotografija, druge programiranje, tretje oblikovanje spletnih strani. Jaz pa sem na tem

mestu zato, da jim nudim podporo in omogočim razvijanje njihovih sposobnosti.

Fakulteta ti seveda da splošno znanje stroke, ne more pa ti vcepiti občutka za delo z učenci. Kot pri vseh stvareh v življenju so tudi tukaj najbolj pomembne izkušnje. Le z njimi si pridobivamo določena znanja ter se osebno in poklicno razvijamo.

Si med redkimi mladimi izobraženci, ki je dobila priložnost za prvo zaposlitev. Si pričakovala pozitiven odgovor na svojo prošnjo o zaposlitvi na šoli? Kakšne prednosti ti prinaša opravljanje nekega poklica v primerjavi z drugimi brezposelnimi mladimi?

Trenutna situacija na področju zaposlovanja mladih učiteljev in mladih nasploh je slaba. Zavedati se je treba, da se potrebe na trgu dela spreminjajo in zahtevajo veliko prilagajanja. Ko sem se vpisovala na fakulteto, je bila potreba po učiteljih in profesorjih večja, kot je danes. Največje razburjenje med mladimi pa je prinesla ukinitve volonterskega pripravništva, kar diplomantom otežuje pot do strokovnega izpita in posledično prve zaposlitve.

Po več mesecih pisanja prošenj, pogledovanja na telefon v upanju na klic in čakanja na poštarja je bila ta zaposlitev seveda prijetno presenečenje. V Sloveniji je veliko mladih z energijo in idejami, ki bi jih radi takoj prenesli v razred oz. na svoje želene delovno mesto. Žal pa vsi ne dobijo te priložnosti. Delodajalci zahtevajo izkušnje, a kaj ko si jih je tako težko pridobiti.

VUGIN KOTIČEK

Starši, zlati starši! Neprecenljivi pomočniki v učno-vzgojnem procesu, če obvladajo svojo starševsko vlogo. Žal se v današnjem času mnogi počutijo nemočne in ne vedo več, kaj je njihova prava vloga. Nasedli so mnenju polpretekle psihološke stroke in skušali biti svojim otrokom prijatelji namesto vodniki, ki postavljajo omejitve in tako potomce učijo odgovornosti; ti svoje pravice še kako dobro poznajo in jih zahtevajo, ne da bi sprejeli obveznosti, ki jih kot prihodnje dejavne člane družbe obvezujejo.

Ko se pojavijo slabe ocene, na govorilnih urah izvem, da dijak ne upošteva dogovorjene ure prihoda domov z zabave ali drugega družabnega dogodka. Pred starši zagovarjam stališče, da mora biti sedemnajstletno dekle ob dveh zjutraj doma. Čim kasneje se šestnajstletnik sreča z »blatom življenja«, tem bolj je notranje oborožen za boj z življenjskimi skušnjavami in prepoznavanjem pasti, v katere lahko pade zaradi svoje naivnosti. Zavedam se, da največkrat bojujem boj z »mlini na veter«, ker je pravi čas za vcepljanje vzgojnih navad že minil. Le včasih mi ob sodelovanju staršev uspe mladostniku dopovedati, da je najprej treba opraviti z nalogami, šele nato razmišljati o zabavi.

Moje izkušnje s sodelovanjem staršev pri izobraževalnem delu z mladimi so večinoma pozitivne. Občasno pa se mi še vedno zgodi, da se počutim ogroženo v svoji učiteljski vlogi, ko me skušajo starši »poučiti«, kako moram ravnati, da bo njihov potomec uspešen srednješolec. Očitajo mi preveliko strogost pri ocenjevanju in oblikovanju esejskih zahtev, saj po njihovem mnenju osemnajstletniki še niso sposobni tako poglobljenega razmišljanja o življenjskih problemih, kot jih razgrinjajo klasiki evropske literature. Po mojem mnenju je devetnajstletnik intelektualno, moralno in čustveno zrela osebnost, ki mora imeti svoje stališče do družbenih problemov časa, sredi katerega živi. Ko zatrjujem, da se mora nanje odzivati kot misleči subjekt, me presenetijo z mnenjem, da tudi datum v tednu pred božičem ni primeren za pisanje eseja, ker so v tistem času mladostniki že na »počitnicah«. Potrudim se z razlago, da jemljem svojo učiteljsko nalogo zelo resno in imajo moji dijaki pravico do poglobljenega izobraževalnega dela z njimi ves čas, ki nam je na razpolago. Razorožijo me z dejstvom, da si morajo njihovi otroci narediti nekoliko veselja sami med uro, če jim ga kot učiteljica ne privoščim. Zato klepetajo, namesto da bi dejavno sledili pogovoru in se odzivali na zahtevna bivanjska vprašanja, s katerimi jih morim. Ko jim dopovem, da je naloga srednje šole motiviranje dijakov za »višje zrenje«, ki ni le »poležavanje na plaži«, šele nastane osnova za reševanje dijakovih učnih problemov. Da do tega pride, je najprej potrebno prepričati starše. To pa je zelo mukotrpno početje.

Na koncu pogovora ugotovimo, da je osnova dijakovega napredka osredotočeno sledenje pouku in njegovo dejavno vključevanje v izobraževalni proces. Le tako lahko pričakujemo premik v doseganju minimalnih standardov znanja in osebnostni rasti dijaka. Vedno znova se mi potrjuje dejstvo, da je potrebno od mladostnika zahtevati največ, kar zmore, in ga voditi na zgornji meji njegovih sposobnosti. Le tako bo od sebe ponudil »sredico sredic«, kot bi se izrazil pesnik Tone Pavček.

...OD PILONOVCEV

DAN ODPRTIH VRAT V DIJAŠKEM DOMU

V decembru je v našem dijaškem domu že tradicionalno potekal Dan odprtih vrat. Namenjen je vsem devetošolcem, ki si želijo šolanje nadaljevati v Ajdovščini in med šolanjem bivati v dijaškem domu.

Dijaki in vzgojitelji smo jim na sproščen način predstavili naše življenje in delo v domu, od učnih ur do prostega časa. In ker dober glas seže v deveto vas, upamo, da smo naš dom predstavili v čim boljši luči. Obiskovalce smo ob-

darili s simboličnimi darilci, ki smo jih naredile dijakinje 2. letnika. Ogledali so si tudi ustvarjalno delavnico, ki so jo izpeljale dijakinje 1. letnikov. S tem smo želeli predstaviti naše ustvarjalno delo in energijo, ki jo v domu ne manjka.

Vsi smo se strinjali, da je v dijaškem domu res prijetno bivati, zato upamo, da nas bo naslednje leto še več.

Meta Stergar, dijakinja 2. letnika

PRAVI PRIJATELJ

Pravi prijatelj
ti podari najlepše spomine,
je vedno iskren in
ne rabi besed,
zadostuje mu en sam pogled.

Pravi prijatelj
rabi ljubezen,
včasih ti dni zagreni,
a brez grenkih, sladkih ni.

razkriva nova spoznanja in
odgovarja na najbolj neumna vprašanja.

Pravi prijatelj
te v svoje življenje spusti
in v srcu ostane do konca dni.

Nikita Kodrič, 2. b

Iskrene čestitke Tari Fabčič iz 3. a in Jakobu Paniču Nardinu iz 2. a za izjemen dosežek na vseslovenskem literarnem natečaju Po sledeh Josipine Turnograjske za najboljše ljubezensko pismo med mladimi v Sloveniji 2015. Tara je prejela tretjo nagrado, Jakob pa je zasedel osmo mesto

med osemdesetimi prispelimi besedili. Objavljamo Tarino pismo:

Moj ...
 Odhajam, ljubljeni moj.
 Okrog mene človeško meso, ki je še pred štirimi meseci živelo, ljubilo in sanjalo svoje sanje. Telesa, v katerih je nekoč utripalo čustvo in plemenito hotenje, razpadajo in izgubljajo svojo človeško podobo.
 Danes bova umrla. Jaz in tvoj otrok, ki raste v meni. Nedolžno bitje, ki ne bo nikoli uzrlo ne sonca ne tvojega obraza. Ne bo ti moglo reči: »Rad-a te imam«. Zato prisluhni meni: »Ljubim te.« Ves si ob meni, kot takrat, tiste noči, ko je bilo mesto odeto v glasen šepet o prihajajoči vojni. Možje, žene in otroci so zmedeno tekali sem ter tja v strahu pred morijo, ki je grozila.
 Najino mesto ni bilo nikoli poprej tako polno vznemirjenja in napetosti. Pritekel si mi naproti in me dvignil visoko v zrak. Želela sem se dotakniti svetlikajočih se zvezd, jih utrgati z neba in podariti ljudem, da bi doumeli, kakšen nesmisel je vojna. A zvezde so bile previsoko. Potegnil si me k sebi in me odnesel v mehki objem zelenine trav.
 Tega večera si me osrečil. Dal si mi del sebe, ki zori v meni. Pogum, da sem si upala vsako naslednje jutro odpreti oči v nov dan. Tolažbo, ki sem jo tako zelo potrebovala. Verižico z majceno uro, da bi nama odštevala čas do ponovnega snidenja ob koncu vojne. Sedaj odštevam čas mojega in otrokovega življenja.
 Strah me je. Bojim se trenutka, ko se bo tvoja podoba razblinila v nič, izgorela ljubezen, ki žari v meni. Ne, ne morem pristati na nič, verjamem v moč svojega čustva, ki te bo spremljalo in usmerjalo na tvoji poti. Verjamem, da boš nekoč, nekje ponovno našel srečo in mir v svojem srcu. Sama bom odšla z mislijo nate v objemu zelenih trav najine noči.
 Ležim v travi. A ni mehka in udobna kot takrat, ko sem nad seboj videla na milijone zvezd. Namesto Velikega voza vidim tvoj obraz, namesto Malega pa obličje najinega nerojenega otroka. Takrat je bil moj trebuh raven. Takrat na njem ni bilo krvavega madeža, ki se naglo širi. Raste kot popek, ki pa se ne bo spremenil v čudovito rdečo vrtnico. Naznanja konec, ki je vedno bliže.
 Ležim. Z rokami na zaobljenem trebuhu. Nad mano zvezdnato nebo. Na njem se svetlikajo solze. Moje in tvoje. Najine ...

Tara Fabčič, 3. a

BOŽIČNO-NOVOLETNA PRIREDITEV

Letos sem ponovno sodelovala na eni izmed prireditev, ki se dogajajo na naši šoli. Tokrat je bila to božično-novoletna prireditev, na kateri sem imela vlogo povezovalca programa.

Prireditve je otvoril pevski duet ob spremljavi šolskega orkestra pod vodstvom profesorice Nataše Fratrik Kobe. Prisluhnili smo pesmi italijanskega pevcia Andrea Bocellija z naslovom Vivo per lei. Nato sva s sodelavcem predstavila praktično usposabljanje dijakov predšolske vzgoje v tujini. Zbor je ob projekcijah pel pesmi v ljudskih jezikih; najprej so zapeli avstrijsko ljudsko v priredbi K. Muthspiel: Summerlang, winterlang, sledili sta italijanska ljudska v priredbi S. Vicelli: Sogni come stelle in madžarska ljudska: Hej, Jancsika, Janciska. Po glasbenem potovanju v sosednje države so nas pevci privedli nazaj v Slovenijo in zapeli slovensko ljudsko: Sijaj, sijaj, sončce, mi pa smo se nato osredotočili na 25. obletnico plebiscita o samostojnosti Slovenije.

Sledile so tri recitacije: Vsak more in mora, Ni me sram in Slovenec biti. Vmes smo prisluhnili avtorski vokalnoinstrumentalni skladbi treh dijakinj z naslovom Lepota moje dežele. Pesem se je končala z refrenom »... naj vedno med nami bo ta skrivnostna vez, prijateljstvo dragoceno je zares«. Dijaki 2. d pod vodstvom profesorice Vlaste Lokar Lavrenčič so se nam ob spremljavi kitar in kajanov predstavili s pesmijo Zgodba o prijateljstvu. Prvi del prireditve

se je zaključil z ogledom posneteka o družini, ki je popestril besedilo poezije z enakim naslovom.

Drugi del prireditve se je pričel v znamenju božično-novoletnih igrice, ki smo jih sestavili dijaki in dijakinje 4. letnika predšolske vzgoje. Sodelovali smo s pevskim zborom, ki je zapel pesmi Anje Medved: Lili se vozi s kolesom, Blažke Demšar: Gremo sem, gremo tja in Maše Mozetič: Hvala vam prijatelji. Dijakinji, ki sta malo prej igrali na harmoniko in peli, sta nam na tem mestu zaigrali štiriročno klavirsko skladbo, ki sta jo popestrili z gibom in klobukom. Za tem nam je zbor zapel pesem Over the Rainbow avtorjev H. Arlena, E. Y. Harburga v priredbi Audrey Snyder, predstavniki 4. letnika glasbenega izražanja pa so nas zabavali s priredbo pesmi Call me mybe avtorice Carly Rae Jepsen. Točko so popestrili s posebnimi ročnimi lučkami, ki so naredile v dvorani zanimiv svetlobni efekt.

Zbor nam je zapel skladbo avtorjev A. L. Webberja, C. Harta v priredbi E. Lojeskega: The Music of the Night. Skladba je iz istoimenskega muzikla. Za tem smo si ogledali film, za katerega so avtorji, dijaki 4. b, prejeli nagrado. Film govori o enakopravnosti in povezanosti njihovega razreda. Poslušali smo tudi predstavnike drugega letnika predšolske vzgoje, ki so nam zaigrali in odpeli pesem People help the people. Sledil je njihov plesni vložek, ki je nastal pod vodstvom Urške Krečič. Na vrsto je prišel ravnatelj Andrej Rutar,

ki nas je v izčrpnem govoru, polnemu optimističnih besed, povabil k dobroti in nam zaželel obilo vsega dobrega v letu, ki prihaja.

Za konec smo prisluhnili dvema božično-novoletnima skladbama v izvedbi pevskega zbora in instrumentalne skupine: We wish you in Silvesterski poljub. Pevski zbor je skozi celoten program vodila profesorica Neda Sancin, instrumentalno skupino pa profesorica Nataša Fratrik Kobe.

Sledilo je presenečenje, ki so ga pripravile profesorice glasbe. Vse do generalke celo sodelujoči nismo vedeli, kaj nam pripravljajo. Klavir so pomaknile na sredino odra in nato postopoma, druga za drugo, prihajale na oder po naslednjem vrstnem redu: Metka Jereb, Karmen Ferjančič Žgavc, Vida Červ, Neda Sancin. Po dve sta zasedli en klavirski stol in že smo prisluhnili osem-ročni skladbi. Zbor je zapel pesem Sneg je tu, za katero so si sposodili melodijo pesmi Waterloo legendarne skupine Abba. Med refrenom smo se vsi nastopajoči pridružili zboru na odru in zapeli z njimi, v ozadju pa so na projekciji padale snežinke. S tem se je tudi predstava zaključila.

Za konec pa naj izrečem še nekaj besed ...

V čast mi je bilo, da sem lahko bila del tako lepe prireditve. Sama sem s pripravami začela dokaj pozno, le dva dni pred predstavo. Dobila sem tudi sovoditelja, s katerim sva pripovedovala o osamosvojitvi Slovenije in recitala nekaj pesmi. Proslava je imela dve ponovitvi in lahko rečem, da so bile vse tri izvedbe zelo lepe, vsaka pa je bila nekaj posebnega in se mi je vtisnila v spomin. Program je zajel raznolike točke, posebej pozitivno presenečena pa sem bila nad raznolikostjo talentov nastopajočih. Nastopili so pevci, plesalci, igralci, instrumentalisti, solisti in še kdo bi se lahko našel. Pohvalila bi vse nastopajoče in snovalce te prireditve.

Maša Arčon, 4. č

INSTRUMENTALNA SKUPINA

Na naši šoli že 13. leto zapored deluje instrumentalna skupina. Kljub vsakoletnemu menjavanju dijakov v skupini pa je njena stalnica dirigentka, profesorica Nataša Fratrik Kobe. Ker je sodelovanje ljubiteljsko in prostovoljno, smo profesorici zelo hvaležni, da nas neutrudno spodbuja in opominja, da nas ustvarjanje glasbe predvsem bogati na dolgi rok. Prav tako vedno upošteva naše želje pri izbiri skladb za nastope ter pripravi aranžmaje, kar je zelo dolgotrajno delo.

Naša zasedba trenutno šteje med 10 in 13 članov, kar določa naš repertoar. Igramo na različne instrumente vse od klavirja, bobnov, violin, flaut do oboe. Občasno pa se nam pridruži tudi pevka solistka.

Ker smo člani skupine obremenjeni s številnimi šolskimi in

obšolskimi dejavnostmi, imamo vaje precej »kampanjsko«, takrat pa zelo intenzivno. Naš trud je vedno poplačan z bučnim aplavzom na prireditvah in nastopih, ki ji ni malo. Nastopamo na šolskih prireditvah kot so Slovo od maturantov, novoletna prireditev, informativni dan, dan odprtih vrat, zaključna prireditev ... obogatimo pa tudi marsikateri izvenšolski dogodek.

Kljub različnim instrumentom in karakterjem, ki med vajami nemalokrat pridejo na plan in povzročijo tudi kaj vroče krvi, pa nas želja po ustvarjanju glasbe predvsem združuje. Vesela sem, da na naši šoli deluje taka skupina, saj imamo tako dijaki glasbeniki možnost, da se izrazimo skozi glasbo ter s tem razveseljujemo ljudi okoli nas.

Anja Česen, 4. č

OD VRTCA DO VRTCA

Četrtošolci programa predšolska vzgoja že tradicionalno pripravljajo igrice, s katerimi v decembru razveseljujejo otroke po vrtcih Primorske in tudi širše. Tudi naša generacija ni bila izjema. Da smo decembra zablesteli kot pravi igralci, smo s pripravami začeli že veliko prej.

Junija prejšnje šolske leto smo se najprej razporedili v skupine, nato pa smo začeli pisati zgodbe. Med poletnimi počitnicami so profesorice slovenščine naše ideje pretehtale in se nato odločile za eno izmed igrice v vsakem razredu. Potrebno je bilo seveda še marsikaj spremeniti in dodati, da smo bili na koncu vsi zadovoljni z vsebino. Zatem je sledila delitev vlog. Bolj pomembne vloge z več besedila smo dali tistim, ki jim je nastopanje ljubše. Izdelava scene in kostumov se je pričela septembra, s konkretnimi vajami pa smo pričeli v začetku oktobra. Glasbo smo prav tako napisali sami. Vsak je napisal nekaj predlogov, zatem smo sestavili ustrezno dolge verze ter napisali klavirske spremljave, ki so jih pregledale profesorice klavirja.

Decembra smo se podali v vrtce ter tam doživeli veliko živahnih uric. Vsaka skupina je odigrala vsaj deset predstav. Naša skupina je nas-

topila otrokom različnih starosti v Lokavcu, Ajdovščini, Šempasu, na Vogrskem in v Vrtojbi. Po koncu igre smo z otroki tudi vedno nekoliko poklepetali. Ko smo jim postavljali vprašanja, so nam nekateri odgovarjali zelo zadržano, drugi pa so se kar prostovoljno javili in samostojno podali svoje vtise in komentarje o predstavi. V zahvalo so nas v vrtcih pogostili s piškoti in čajem, ponekod so nam podarili tudi ročno izdelane spominke, ki so jih pripravili prav za nas.

Mislím, da so bile vse priprave in ure, ki smo jih vložili v igrice, poplačane bolj, kot smo pričakovali. Dosegli smo lastno zadovoljstvo in kar je še najbolj pomembno – tople nasmehe otrok. Take izkušnje najbrž ne bomo mogli ponoviti, vsekakor pa nam bo ostala v spominu kot vzpodbuda za nadaljevanje našega dela. Še več, teorijo iz šolskih klopi smo prenesli v realno življenje. Vsaka odigrana predstava je bila nekaj posebnega, zagotovo pa bi najraje postavila v ospredje igrice, ki smo jo igrali v mojem domačem vrtcu v Vrtojbi, pred meni domačim občinstvom.

Maša Arčon, 4. č